

Overzicht lesmaterialen Mensenrechteneducatie

per 20 augustus 2015

**COLLEGE VOOR
DE RECHTEN
VAN DE MENS**

Voorwoord

Het College voor de Rechten van de Mens bevordert een cultuur van respect voor mensenrechten in Nederland. Dit doet het College door zich in te zetten voor meer onderwijs over mensenrechten op school. Om docenten te enthousiasmeren en een handvat te bieden brengt het College u hierbij een overzicht van alle cursussen, voorlichtingsmaterialen en lespakketten. Deze vindt u in onderstaande overzichtelijke lijst. Indien u deze lijst wilt uitprinten: de lijst is goed leesbaar op A3 formaat.

Zoekwoorden

Hoe kun je zoeken?
Typ in: Ctrl+f (zoekbalk komt dan tevoorschijn). Daarna voer je een zoekterm in (schuin gedrukte woorden).

Op thema

Algemeen, diversiteit, seksuele vrijheid, kinderrechten, handicap, LHBT, rechtspraak, anti-discriminatie, vluchtelingen, WO II, antisemitisme, slavernij, veiligheid

Op soort

Lespakket, spel, boek, gastles, theater, lesmateriaal, dvd, tijdschrift, nieuwsportal, cursus

Op doelgroep

Docenten, leerlingen PO, leerlingen VO

Op prijs

Kosteloos, €

Op niveau

Alle niveaus, MBO, VMBO, havo/vwo, n.v.t. (docenten)

Indien u opmerkingen of aanvullingen op deze lijst heeft, kunt u zich richten tot educatie@mensenrechten.nl.

Aanbod voor docenten

Onderwerp	Naam lesmateriaal	Soort	Niveau	Doelgroep	Beschrijving	Beschikbaar	Prijs	Organisatie	Link
Algemeen	Amnesty International Gastlessen	Voorlichting/presentatie	n.v.t.	Docenten	Gastdocenten van Amnesty International komen op verzoek van een school les geven. De gastles kan gaan over mensenrechten, kinderrechten, discriminatie of vrijheid van meningsuiting.	Ja	kosteloos	Amnesty international	http://opschool.amnesty.nl/gastles
Algemeen	Online courses over mensenrechten	Cursus	n.v.t.	Docenten	Gericht op docenten die zichzelf willen voorlichten over mensenrechten en Amnesty International. De online courses hebben verschillende onderwerpen zoals geschiedenis, International Bill of Rights en mensenrechten in de buurt. De courses worden afgesloten met eindtoetsen en een cijfer. Na het behalen van de cursus krijg je een certificaat in je mailbox.	Ja	kosteloos	Amnesty International	http://leren.amnesty.nl/inleiding-mensenrechten/introductie/
Algemeen, kindsoldaten, kinderarbeid, vluchtelingen, vrouwenrechten, recht op onderwijs etc.	VN-Arena	Digitale leeromgeving, lespakket, informatiepakket	Groepen 7/8, onderbouw VO en bovenbouw VO	Docenten	De Verenigde Naties zijn opgericht om oorlogen te voorkomen, mensenrechten te borgen, verdraagzaamheid te bevorderen en welstand wereldwijd te verhogen. Het maakt de VN tot een prima leeromgeving voor wereldburgerschap en mensenrechten. Er zijn drie VN-Arena's, een voor de groepen 7 en 8 van het basisonderwijs, en voor de onderbouw van het VO en een voor de bovenbouw van het VO. Op de site vindt u lespakketten over vele mensenrechten thema's.	Ja, gratis inloggen	kosteloos	Centrum voor Mondiaal Onderwijs	www.cmo.nl/vnarena
Algemeen, vrije meningsuiting, doodstraf, vluchtelingen, mensenrechtenverdedigers, doodstraf, filosofie	Diverse namen	Rollenspel, lespakket, lesbrieff	Groepen 7/8, onderbouw VO en bovenbouw VO	Docenten/leerlingen	Op de website van de Nijmeegse scholengroep van Amnesty International vindt u zeven lespakketten over diverse onderwerpen.	Ja	kosteloos	Scholengroep Amnesty Nijmegen	http://amnestynijmegen.antenna.nl/index.php/lesmateriaal
Algemeen	Movies that Matter	Films/Lesmateriaal	alle niveaus	Iedereen (12+)	Movies that matter is ooit begonnen als onderdeel van het Amnesty International film festival. Movies that matter zijn toegankelijke films over situaties waarin mensenrechten een grote rol spelen. Het doel van de films is om discussie aan te wakkeren, en tolerantie en empathie te vergroten. Movies that matter films zijn zeer geschikt voor een mensenrechtenles. MtM hebben ook verschillende lespakketten. MtM biedt ook beamerlessen aan, waarbij leerlingen zelf een lesprogramma van korte films kunnen maken. Dit is beschikbaar op de website van spons.	Ja	Gratis. Sommige films zijn direct te downloaden, anderen dienen besteld te worden op DVD.	Movies that matter	http://www.moviesthatmatter.nl/educatie/filmaanbod
Anti-discriminatie	Iedereen1Gelijk Gastlessen	Voorlichting/presentatie	alle niveaus	Leerlingen PO/VO (niveau wordt aangepast naar de school)	Iedereen1Gelijk geeft gastlessen op scholen, zowel primair als voortgezet (en hoger). In deze lessen worden onderwerpen als discriminatie en vooroordelen besproken. De gastdocenten maken een link met de persoonlijke ervaringen in de betreffende klas te maken. Om de leerlingen zoveel mogelijk aan te kunnen spreken, worden van tevoren afspraken gemaakt met de docent over de te behandelen thema's (bijvoorbeeld pesten, homoseksualiteit).	Ja	€215 per les (een vervolgspraak is 150€), in de gemeente Nijmegen worden nog een paar kosteloze lessen aangeboden!	Iedereen1Gelijk	http://www.ieder1gelijk.nl/preventie/aanbod-voor-scholen/gastlessen-en-workshops.html

Anti-discriminatie	Training 'Reageren op racistische en discriminerende uitlatingen'	Cursus	n.v.t.	Docenten	Deze training geeft handvatten om in gesprek te kunnen gaan met mensen uit uw directe omgeving (collega-docenten, ouders, leerlingen) over discriminerende opmerkingen en uw grenzen. Reageren op dit soort incidenten is niet makkelijk en vergt vaak lef. Het achteraf stil staan bij en oefenen met praktijkvoorbeelden helpt om in toekomstige lastige situaties adequaat te kunnen optreden. Via rollenspellen, casusbesprekingen en korte inleidingen wilt ieder1Gelijk hier aandacht aan besteden. Het oefenen en uitproberen van gespreksituaties met een beroepsacteur als 'tegenspeler' staat daarbij centraal.	Ja	€215 per les (een vervolgspraak is 150€), in de gemeente Nijmegen worden nog een paar kosteloze lessen aangeboden!	ieder1Gelijk	http://www.ieder1gelijk.nl/preventie/aanbod-voor-scholen/gastlessen-en-workshops.html
Kinderrechten	Handboek internationaal jeugdrecht	Boek	n.v.t.	Docenten	Het handboek internationaal jeugdrecht geeft uitleg over de inhoud, geschiedenis en betekenis van de artikelen vanonder andere het VN-Kinderrechtenverdrag. Er wordt ook ingegaan op de rechtspositie van kinderen in de internationale regelgeving. Het handboek is tevens een handvat voor docenten.	Ja	75	Defence for children	http://www.defenceforchildren.nl/p/21/2580/handboek-internationaal-jeugdrecht
Kinderrechten	Kinderombudsman Nieuws	Nieuwsportal	n.v.t.	Docenten	Nieuwsportal van de Kinderombudsman met actualiteiten omtrent kinderrechten(schendingen).	Ja	kosteloos	Kinderombudsman	http://www.dekinderombudsman.nl/68/nieuws/
Kinderrechten	Kinderrechteneducatie in het onderwijs, Kinderrechten forum 2014	Boek	n.v.t.	Docenten	De Kinderrechtencoalitie Vlaanderen organiseert een aantal keer per jaar open forums over een specifiek onderwerp. Mensen uit de academische wereld, ambtenaren, NGO's, politici en 'gewone' geïnteresseerden kunnen hierbij onderling discussie en overleg voeren. Op basis van de uitkomst van deze gesprekken wordt een Kinderrechtenforum gemaakt.	Ja	kosteloos	Kinderrechtencoalitie Vlaanderen	http://kinderrechtencoalitie.be/publicatie/kinderrechtenfora
LHBT/Diversiteit	Toolkit Voice OUT	Lespakket	alle niveaus	Docenten	Project voice OUT is een lesprogramma dat is gericht op de (seksuele) identiteit en mensenrechten. Het is ontworpen ter bevordering van mensenrechten en het tegengaan van homofobie door middel van actief burgerschap en media-educatie. De leerlingen krijgen de opdrachten om een campagne voor mensenrechten en tegen homofobie te ontwerpen. De docent kan gebruik van de gratis toolkit die wordt aangeboden op de website van Edu Divers. De toolkit kan de docent ideeën bieden wat betreft het lesprogramma. De toolkit omschrijft ook een eventueel spel dat u met de campagnes kunt spelen (bijv. verkiezingen wie de beste campagne heeft bedacht). De docent is hier verder vrij in.	Ja	kosteloos, er kan begeleiding worden verkregen tegen een vergoeding	Edu Divers	http://www.edudivers.nl/actie/schoolprojecten/voiceout
Rechtspraak	Recht voor jou Docentenhandleiding	n.v.t.	HAVO/VWO	Docenten	In de docentenhandleiding staan kennisvragen voor de leerlingen. Ook de antwoorden op de vragen staan in deze handleiding voor de docent.	Ja	kosteloos	De Rechtspraak (samenwerking van gerechtshoven, rechtbanken, e.a.)	http://www.rechtspraak.nl/Recht-In-Nederland/Lesmateriaal/Pages/rechtspraak-in-de-klas.aspx
Rechtspraak	Recht voor jou Docentenhandleiding	n.v.t.	(V)MBO	Docenten	In de docentenhandleiding staan kennisvragen voor de leerlingen. Ook de antwoorden op de vragen staan in deze handleiding voor de docent.	Ja	kosteloos	De Rechtspraak (samenwerking van gerechtshoven, rechtbanken, e.a.)	http://www.rechtspraak.nl/Recht-In-Nederland/Lesmateriaal/Pages/rechtspraak-in-de-klas.aspx

Lesmateriaal geschikt voor leerlingen van primair onderwijs

Onderwerp	Naam lesmateriaal	Soort	Niveau	Doelgroep	Beschrijving	Beschikbaar	Prijs €	Organisatie	Link
Algemeen	Meet the Muthuku Family	Lespakket	Bovenbouw	Leerlingen PO	Het lespakket bestaat uit een documentaire die is opgesplitst in zeven afleveringen. De documentaire gaat over de familie Muthuku in Nairobi. De leerlingen dienen na te denken over de leefsituatie en de mensenrechten van de familie Muthuku. Per aflevering zijn er een aantal werkvragen, die de leerlingen kunnen beantwoorden in een werkboekje.	Ja, op bestelling	verzendkosten voor een heel pakket, afhankelijk	Amnesty International	http://opschool.amnesty.nl/lesmateriaal/meet-muthuku-familij
Algemeen, kindsoldaten, kinderarbeid, vluchtelingen, vrouwenrechten, recht op onderwijs etc.	VN-Arena	Digitale leeromgeving, lespakket, informatiepakket	Groepen 7 en 8	Docenten/leerlingen	De Verenigde Naties zijn opgericht om oorlogen te voorkomen, mensenrechten te borgen, verdraagzaamheid te bevorderen en welstand wereldwijd te verhogen. Het maakt de VN tot een prima leeromgeving voor wereldburgerschap en mensenrechten. Er zijn drie VN-Arena's, een voor de groepen 7 en 8 van het basisonderwijs, en voor de bovenbouw van het VO. Op de site vindt u lespakketten over vele mensenrechten thema's.	Ja, gratis inloggen	kosteloos	Centrum voor Mondiaal Onderwijs	www.cmo.nl/vnarena-vo
Algemeen, vrije meningsuiting, doodstraf, vluchtelingen, mensenrechtenverdedigers, doodstraf, filosofie	Diverse namen	Rollenspel, lespakket, lesbrieven	Groepen 7/8	Docenten/leerlingen	Op de website van de Nijmeegse scholengroep van Amnesty International vindt u lespakketten over diverse onderwerpen.	Ja	kosteloos	Scholengroep Amnesty Nijmegen	http://amnestynijmegen.antenna.nl/index.php/lesmateriaal
Anti-discriminatie	Iedereen1Gelijk Gastlessen	Voorlichting/Gastlessen	alle niveaus	Leerlingen PO	Iedereen1Gelijk geeft gastlessen op scholen, zowel primair als voortgezet (en hoger). In deze lessen worden onderwerpen als discriminatie en vooroordelen besproken. De gastdocenten maken een link met de persoonlijke ervaringen in de betreffende klas te maken. Om de leerlingen zoveel mogelijk aan te kunnen spreken, worden van te voren afspraken gemaakt met de docent over de te behandelen thema's (bijvoorbeeld pesten, homoseksualiteit).	Ja	€215 per les (een vervolgspraak is 150€), in de gemeente Nijmegen worden nog een paar kosteloze lessen aangeboden!	ieder1Gelijk	http://www.ieder1gelijk.nl/preventie/aanbod-voor-scholen/gastlessen-en-workshops.html
anti-discriminatie	Mindmix workshops	Voorlichting/workshops	alle niveaus	Leerlingen PO	Mindmix is een organisatie die zich bezighoudt met voorlichting over discriminatie en acceptatie van (seksuele) diversiteit. De workshops van Mindmix heten Blikopeners. Blikopeners zijn workshops die focussen op verschillende thema's. Zo is er 'Bewust van je brein', 'Man/vrouw', 'Diversiteit in de klas' en meer.	Ja	op aanvraag	mindmix	http://www.mindmix.nl/?q=content/workshops
Anti-discriminatie	Art. 1	Lespakket	alle niveaus	alle leerlingen	Een overzicht van materiaal dat is geselecteerd door Art. 1 en dat kan worden gebruikt als lesmateriaal. Al het lesmateriaal staat in het thema van anti-discriminatie.	Ja	tot €17,50	Art. 1	http://www.art1.nl/artikel/601-Les-en-projectmateriaal

Anti-discriminatie	Mindmix theater	Theater	alle niveaus	alle leerlingen	Mindmix is een organisatie die zich bezighoudt met voorlichting over discriminatie en acceptatie van (seksuele) diversiteit. Het mindmix theater is een theatergroep die voorstellingen geeft over het thema discriminatie. Na de voorstelling gaan de jongeren in kleinere groepen met één van de spelers in gesprek. Groot voordeel bij deze bespreking is dat ze het over de scènes en personages in de voorstelling kunnen hebben, zonder direct over zichzelf te hoeven praten. Hierdoor ontstaat een open gesprek, waarin ruimte is om te discussiëren en vragen te stellen. De voorstellingen verschillen, maar momenteel is er de lopende voorstelling 'Open your mind'.	Ja	op aanvraag	Mindmix	http://www.mindmix.nl/?q=content/theater/open-your-mind
Beperkingen/Handicap	S(c)ool on wheels	Gastles	n.v.t.	Leerlingen PO	Een voorlichting waarbij kinderen spelenderwijs leren hoe het is om dagelijks met een handicap te leven. Deze voorlichting is alleen gratis voor PO scholen.	Ja	kosteloos	Fonds gehandicaptensport	http://www.fondsgehandicaptensport.nl/schoolwheels
Beperkingen/Handicap	S(c)ool on wheels	Lespakket	n.v.t.	Leerlingen PO	Lesmateriaal dat geschikt is om kinderen te leren over het dagelijks leven van een persoon die leeft met een lichamelijke of verstandelijke beperking. Hierbij komen ook de obstakels naar voren. Er is uit verschillende lesmateriaal te kiezen. Het materiaal bestaat uit een lerarenhandleiding, lessuggesties voor in de klas én in de gymzaal, werkbladen, filmpjes en een digitale quiz.	Ja	kosteloos	Fonds gehandicaptensport	http://lesmateriaal.scool-on-wheels.com
Diversiteit	Lentekriebels', Lespakket Relaties & Seksualiteit	Lespakket	n.v.t.	Leerlingen PO	Een lespakket gericht op seksuele diversiteit op (basis)scholen. Het lespakket bevat verschillende lessuggesties, die te selecteren zijn op de leeftijd van de leerlingen. Er wordt rekening gehouden met de verschillende religies en culturen. De lessen kunnen ook digitaal worden aangeboden.	Ja	€66,50 voor het hele lespakket. Er zijn ook onderdelen los te bestellen (het goedkoopste onderdeel is €3,95).	RutgersWPF	http://www.weekvandelentekriebels.nl/sites/lentekriebels/files/Body%20afbeeldingen/PDF/RutgersWPF_folder3luik_relatiesseksualiteit_web.pdf
Diversiteit, handicap	NSGK	Lespakket/gastles	alle niveaus	Leerlingen PO	Het Lespakket van de NSGK is een pakket dat kinderen spelenderwijs leert welke handicaps er zijn en hoe het is om met een te leven. Het is daarnaast ook mogelijk om gastdocenten uit te nodigen om te komen spreken.	Ja	kosteloos, voor de gastdocent wordt vaak een reiskostenvergoeding gevraagd maar dit verschilt per gastdocent.	NSGK voor het gehandicapte kind	http://www.handicapindeles.nl/
Geschiedenis	Het Klokhuis	Voorlichting/presentatie	Bovenbouw	Leerlingen PO	Het klokhuis is bij velen bekend als programma die informatieve filmpjes maakt over (bijvoorbeeld) bier maken, hoe snel het licht gaat of het milieu. Het klokhuis maakt niet alleen maar informatieve filmpjes over het milieu, maar ook over burgerschap en mensenrechten. Zij hebben 'vensterlessen'. Hierbij wordt er eerst een klokhuisaflevering of 'vensterplaat' (poster) gekeken, daarna wordt er een les over gegeven en opdrachten over gemaakt.	Ja	kosteloos	Omroep NTR	http://entoen.nu/vo-docent
Grondrechten	Free2Choose	Lespakket	Bovenbouw	Leerlingen PO	Free 2 Choose is een lespakket dat erop is gericht om leerlingen uit twee grondrechten te laten kiezen en te beargumenteren waarom. Het heeft een CD programma en is een goed middel om leerlingen te confronteren met de verschillende kanten die een situatie kan bevatten. Het zet de leerlingen tot nadenken waarom bepaalde keuzes beter zijn dan anderen.	Ja	€ 5	Anne Frank Stichting (AFS)	http://www.annefrank.org/nl/Educatie/Docentenportal/Producten-en-trainingen/Lespakket-Free2choose/Trainingen/
Kinderrechten	Kinderrechtenchecklist	Spel	n.v.t.	Leerlingen PO	De Kinderrechtenchecklist is een lijst met opties die kan worden afgegaan met de leerlingen. Dit wordt gedaan om de vraag 'wat is er nodig om op te groeien' te beantwoorden. Kinderen worden voorgelicht over verschillende soorten hulp die ze kunnen vinden indien er niet is voldaan aan de kinderrechten. De checklist kan worden gebruikt om in de les te praten over kinderrechten.	Ja	kosteloos	KinderrechtenNU	http://kinderrechtenu.nl/checklist
Kinderrechten	Kinderrechtenpaspoortjes	Lespakket	n.v.t.	Leerlingen PO	Dit lespakket bestaat uit een 'paspoort' voor leerlingen en een DVD waarop een les staat. De les bestaat uit 60 minuten (incl. nabespreking). In het 'paspoort' staan ook de kijkvragen.	Ja, op bestelling	kosteloos	Amnesty International	http://opschool.amnesty.nl/kinderrechtenpaspoortjes
Kinderrechten	leren die gewoon kind willen	Lespakket	Bovenbouw	Leerlingen PO	Informatieboekjes over kinderrechten en de geschiedenis van het Verdrag inzake de Rechten van het kind. Ontworpen voor leerlingen van het basisonderwijs.	Ja, op bestelling	kosteloos	Amnesty International	http://opschool.amnesty.nl/lesmateriaal/kinderen-die-gewoon-kind-willen-zijn
Kinderrechten	Startpakket Kinderrechten	Lespakket	Bovenbouw	Leerlingen PO	Lespakket met het doel kinderen bekend te maken met hun rechten. Bestaat uit kaarten met echte rechten en 'neppe' rechten. Er zijn ongeveer drie verschillende spellen mee te spelen, maar de docent is hier vrij in.	Ja	€ 22,50	Defence for children	http://www.defenceforchildren.nl/p/381/4045/mo430-cg%7C88=1%7C89=1%7C102=algemeen%5b5%5d/mo429-cg%7C88=1%7C89=2%7C102=algemeen%5b5%5d/mo481-cg324/mo480-cg324/mo244-cg265p2sd101%7C38=1/startpakket-kinderrechten
Kinderrechten	Unicef en jij	Lespakket	Bovenbouw	Leerlingen PO	Unicef en jij is een interactieve website voor leerlingen van de bovenbouw van de basisschool. Er is lesmateriaal te downloaden, welke onder de thema's gezondheid, onderwijs en bescherming vallen. Verder zijn er filmpjes te zien op de website die gebruikt kunnen worden in de les. Er staan ook instructies op de website om een film te maken met de leerlingen. Deze film kan ingediend worden om deelname aan het UNICEF Kinderrechtenfilmfestival mee te doen.	Ja, op website	kosteloos	UNICEF	http://www.unicefenjij.nu/
Kinderrechten	Kinderrechtencollectief	Lespakket	Bovenbouw	Leerlingen PO	Een brochure, een kaartspel, een folder, quiz, de 'leeftijdsladder' en een startpakket (is een lespakket met al het voorgaande inbegrepen)	Ja	€0 tot 22,50 (kunnen nog verzendkosten bij komen)	Defence for Children	http://www.kinderrechten.nl/p/13/75/ms6-40/voor-docenten
Kinderrechten	Kinderrechtenreis	Lespakket	Bovenbouw	Leerlingen PO	Dit lespakket bestaat uit twee lessen: WereldReis en TijdReis. Tijdens wereldreis raken de leerlingen bekend met tien recht van kinderen uit andere landen. Bij de tijdreis raken de leerlingen bekend met tien rechten verdeeld over de eeuwen in Nederland en wanneer deze rechten ontstaan zijn. Het pakket is geschikt voor 32 leerlingen, VMBO GL en T (brugklas) of groep 7/8 van de basisschool.	Ja, op bestelling	kosteloos	Amnesty International	http://opschool.amnesty.nl/lesmateriaal/kinderrechtenreis

Kinderrechten	Met recht spelen + Kinderrechtenkaartspel	Lespakket	Bovenbouw	Leerlingen PO	Lespakket met het doel kinderen bekend te maken met hun rechten. Het spel bevat drie verschillende elementen, neppe/echte kaarten, een spel en een brochure. Al deze elementen zijn in te zetten om een les over mensenrechten vorm te geven.	Ja	€ 17,50	Defence for children	http://www.defenceforchildren.nl/p/152/3341/mo233-m80/met-recht-spelen-en-het-kinderrechtenkaartspel-
Kinderrechten	Filosofen met Lot	Lespakket	alle niveaus	Leerlingen PO	Filosofen met Lot is een lespakket dat bestaat uit een set van vragenkaarten. Aan de hand van de vragenkaarten worden kinderen uitgenodigd om op een speelse manier een gesprek aan te gaan met docenten over mensenrechten.	Ja	op aanvraag	Stichting Lot's Foundation	http://www.lotsfoundation.com/site/portfolio/filosofen-met-lot/
Kinderrechten	Learning Circles	Lespakket	alle niveaus	alle leerlingen	Dit project is erop gericht kinderen over de wereld bewust te maken van hun rechten. Een learning circle is een tijdelijke wereldwijde klas waarin leerlingen en docenten van alle onderwijssoorten in binnen- en buitenland samenwerken en samen leren. Door ervaringen en kennis uit te wisselen via een wiki, ontwikkelen ze inzicht in elkaars leefomgeving. Werken in een Learning Circle betekent voor een school bezig zijn met vakinhoud, coöperatieve leervormen, wereldburgerschap en 21st century skills tegelijk.	Ja (inschrijving voor learning circle mensenrechten start februari 2016)	€300 per deelnemende groep	Global Teenager Project i.s.m. Lot's Foundation en ICT&E	www.learningcircles.nl
Kinderrechten, veiligheid	Kindertelefoon	Lespakket	Bovenbouw	Leerlingen PO	Dit lespakket is gericht op het gevoel van veiligheid van kinderen. De kinderen worden voorgelicht over de opties die ze hebben als ze ergens mee zitten.	Ja	€ 10	De Kindertelefoon	http://www.kindertelefoon.nl/lespakket/
LHBT	Voorlichting in de klas	Presentatie	Bovenbouw	Leerlingen PO	Voorlichtingen door de organisatie 'voorlichting in de klas'. Een aantal vrijwilligers van het COC komen in de klas praten over een controversieel onderwerp (bijvoorbeeld homoseksualiteit) en vragen de leerlingen om hun mening te geven hierover (om zo een discussie gaande te krijgen).	Ja	kosteloos	COC	http://www.voorlichtingindeklas.nl/index.php/over-voorlichting-de-klas/
Seksuele vrijheid	Dokter Corrie	Voorlichting	n.v.t.	Leerlingen PO	Dokter Corrie is een programma dat sinds 2013 op tv te zien. Het is een item van het NTR Schooltv Weekjournaal en ook apart te kijken via Schooltv.nl. In het programma wordt er ingegaan op onder andere homoseksualiteit, seksuele voorlichting, hoe je je grenzen aan moet geven en verliefdheid.	Ja	kosteloos	NTR	www.schooltv.nl
Seksuele vrijheid/Diversiteit	Rainbow	Lespakket	n.v.t.	Leerlingen PO	Het lespakket bestaat uit een DVD met daarop negen korte filmpjes die zijn afgestemd op leerlingen van verschillende leeftijdsgroepen in het basisonderwijs. Het doel is het bespreekbaar maken en bevorderen van de acceptatie van seksuele diversiteit op PO scholen. Dit is een project dat is uitgezet door de Europese unie en is voorheen in zeven verschillende landen al gebruikt.	Ja	€ 35	COC	https://www.cocamsterdam.nl/wat-wedoen/rainbow-lespakket/
Vluchtelingen	Hier ben ik veilig	Lespakket	n.v.t.	Leerlingen PO	Lespakket van Vluchtelingenwerk Nederland. Aan bod komen verhalen van vluchtelingkinderen. De lessen bestaan uit verschillende filmpjes, groepsopdrachten en een quiz. Het totale pakket beslaat drie lesmiddagen van twee uur, de eerste lesmiddag kan ook los van de andere twee worden gevolgd.	Ja	kosteloos	Vluchtelingenwerk NL	https://www.vluchtelingenwerk.nl/nog-geen-webshop-toch-bestellen
Vluchtelingen	Posters UNHCR	Lespakket	Bovenbouw	Leerlingen PO	Posters met verschillende afbeeldingen en uitspraken van personen. Deze kunnen worden gebruikt als onderwerp van een les of om een discussie gaande te krijgen.	Ja, op bestelling	kosteloos	UNHCR	http://www.unhcr.be/nl/activiteiten/educatief/pour-les-professeurs.html
Vrijheid	Website Discussiëren Kun Je Leren	Lespakket/gastles	alle niveaus	Leerlingen PO	Wie zich aan de spelregels voor discussiëren houdt, merkt dat een verschil van mening juist leuk kan zijn en dat elk onderwerp bespreekbaar is. DKJL werkt aan de referentieniveaus mondelinge taalvaardigheid (SLO) en past in het huidige curriculum. De lessen spelen in op de actualiteit en kunnen door de docent zelf worden verzorgd of door speciaal door DKJL opgeleide docenten. Er zijn verschillende manieren om met DKJL te werken, voor jongeren zijn er masterclasses, is er een lespakket en een debatbattle.	Ja	Masterclass: €150, lespakket €52, debatbattle is afhankelijk van de wensen.	Stichting Discussiëren Kun Je Leren	http://www.discussierenkunjeleren.nl/
Wereldburgerschap	Sam Sam	Tijdschrift	n.v.t.	Leerlingen PO	Sam sam is een tijdschrift dat erop gericht is kinderen te leren hoe zij duurzaam kunnen bijdragen aan de samenleving. Sam sam probeert kinderen voor te lichten over inlevingsvermogen, kennis, inzicht en vaardigheden. Bij elke uitgave van de Sam Sam zit een lesbrief waarin een kerndoel van burgerschap wordt besproken. De lesbrief bevat ook oefeningen voor de leerlingen.	Ja	Maximaal €100, voor het hele schooljaar	Sam Sam	http://www.samsam.net/leerkrachten/wat-waarom-waarover/
WO II, antisemitisme	Het korte leven van Anne Frank	DVD	alle niveaus	Leerlingen PO	Een documentaire over het leven van Anne Frank. Veel voorkomende vragen die kinderen over Anne Frank hebben worden hier beantwoord.	Ja	€ 10,95	Anne Frank Stichting (AFS)	Klik hier om de DVD te bestellen
WO II, antisemitisme, democratie	Verzetsmuseum	Voorlichting/tentoonstelling	alle niveaus	Leerlingen PO	Het verzetsmuseum geeft voorlichting over onder andere de onderdrukking, gevaren en de gedachte achter de tweede wereld oorlog. Er zijn per seizoen verschillende tentoonstellingen met drie vaste tentoonstellingen, waaronder ook een tentoonstelling over Nederlands-Indië.	Ja	€4 per persoon, all-in. 50% korting indien voorlichting sept tot jan geboekt	het Verzetsmuseum Amsterdam	http://www.verzetsmuseum.org/museum/nl/onderwijs
WO II, antisemitisme, democratie	Oorlog en Vrede	Lesmateriaal	alle niveaus	alle leerlingen	Databank van lesmateriaal over de tweede wereld oorlog, antisemitisme, democratie, burgerschap en alle onderwerpen die daarmee te maken hebben. Er is te selecteren op prijs, populariteit, aantal lessen en wanneer het lesmateriaal is uitgegeven.	Ja	Verschilt van €0 tot €12,95	Nationaal Comité 4 en 5 mei	http://lesmateriaaloorlogenvrede.nl/

Lesmateriaal geschikt voor leerlingen van voortgezet onderwijs

Onderwerp	Naam lesmateriaal	Soort	Niveau	Doelgroep	Beschrijving	Beschikbaar	Prijs €	Organisatie	Link
Algemeen	Meet the Muthuku Family	Lespakket	Onderbouw	Leerlingen VO	Het lespakket bestaat uit een documentaire die is opgesplitst in zeven afleveringen. De documentaire gaat over de familie Muthuku in Nairobi. De leerlingen dienen na te denken over de leefsituatie en de mensenrechten van de familie Muthuku. Per aflevering zijn er een aantal werkvragen, die de leerlingen kunnen beantwoorden in een werkboekje.	Ja, op bestelling	verzendkosten voor een heel pakket, afhankelijk	Amnesty International	http://opschool.amnesty.nl/lesmateriaal/meet-muthuku-family
Algemeen, kindsoldaten, kinderarbeid, vluchtelingen, vrouwenrechten, recht op onderwijs etc.	VN-Arena	Digitale leeromgeving, lespakket, informatiepakket	onderbouw VO	Docenten/leerlingen	De Verenigde Naties zijn opgericht om oorlogen te voorkomen, mensenrechten te borgen, verdraagzaamheid te bevorderen en welstand wereldwijd te verhogen. Het maakt de VN tot een prima leeromgeving voor wereldburgerschap en mensenrechten. Er zijn drie VN-Arena's, een voor de groepen 7 en 8 van het basisonderwijs, en voor de onderbouw van het VO en een voor de bovenbouw van het VO. Op de site vindt u lespakketten over vele mensenrechten thema's.	Ja, gratis inloggen	kosteloos	Centrum voor Mondiaal Onderwijs	www.cmo.nl/vnarena-vo

Algemeen, kindsoldaten, kinderarbeid, vluchtelingen, vrouwenrechten, recht op onderwijs etc.	VN-Arena	Digitale leeromgeving, lespakket, informatiepakket	bovenbouw VO	Docenten/leerlingen	De Verenigde Naties zijn opgericht om oorlogen te voorkomen, mensenrechten te borgen, verdraagzaamheid te bevorderen en welstand wereldwijd te verhogen. Het maakt de VN tot een prima leeromgeving voor wereldburgerschap en mensenrechten. Er zijn drie VN-Arena's, een voor de groepen 7 en 8 van het basisonderwijs, en voor de onderbouw van het VO en een voor de bovenbouw van het VO. Op de site vindt u lespakketten over vele mensenrechten thema's.	Ja, gratis inloggen	kosteloos	Centrum voor Mondiaal Onderwijs	www.cmo.nl/vnarena-vob
Algemeen, vrije meningsuiting, doodstraf, vluchtelingen, mensenrechtenverdedigers, doodstraf, filosofie	Diverse namen	Rollenspel, lespakket, lesbrieven	Onderbouw VO en bovenbouw VO	Docenten/leerlingen	Op de website van de Nijmeegse scholengroep van Amnesty International vindt u zeven lespakketten over diverse onderwerpen.	Ja	kosteloos	Scholengroep Amnesty Nijmegen	http://amnestynijmegen.antenna.nl/index.php/lesmateriaal
Anti-discriminatie	Gelijkspel	Lespakket	VMBO	Leerlingen VO	Met 'Gelijkspel' krijgen leerlingen een training over respectvol omgaan met anderen uit verschillende culturen. Deze training wordt gegeven door voetbalteam NEC. Tijdens de training worden er ook raps gemaakt, waarmee de leerlingen zich kunnen aanmelden voor een wedstrijd, wie de beste rap heeft gemaakt, wint de opnamen van een eigen videoclip die wordt opgenomen in het stadion waar NEC traint.	Ja	N.n.b.	Ieder1Gelijk	http://www.ieder1gelijk.nl/over-ieder1gelijk/projecten/nec-bij-u-in-de-klas-met-gelijkspel.html
Anti-discriminatie	Mindmix theater	Voorlichting/theater	alle niveaus	alle leerlingen	Mindmix is een organisatie die zich bezighoudt met voorlichting over discriminatie en acceptatie van (seksuele) diversiteit. Het mindmix theater is een theatergroep die voorstellingen geeft over het thema discriminatie. Na de voorstelling gaan de jongeren in kleinere groepen met één van de spelers in gesprek. Groot voordeel bij deze bespreking is dat ze het over de scènes en personages in de voorstelling kunnen hebben, zonder direct over zichzelf te hoeven praten. Hierdoor ontstaat een open gesprek, waarin ruimte is om te discussiëren en vragen te stellen. De voorstellingen verschillen, maar momenteel is er de lopende voorstelling 'Open your mind'.	Ja	op aanvraag	Mindmix	http://www.mindmix.nl/?q=content/theater/open-your-mind
Democratie	Fort van de Democratie	Voorlichting/tentoonstelling	VMBO, AKA, NT2, havo/vwo	Leerlingen VO	Het Fort van de Democratie is een oude atoomschuilbunker in Utrecht. In de bunker is een interactieve tentoonstelling te zien. De tentoonstelling bestaat uit een programma met discussie, dialoog, spel en actie. Jongeren gaan in tweetallen op pad door de tentoonstelling. Aan het einde van de tentoonstelling krijgen zij een certificaat als zij de tentoonstelling goed hebben afgerond.	Ja	tot 15 personen €67,50, daarna per bezoeker €4,50 (begeleiders zijn gratis)	Project Stichting Vredeseducatie i.s.m. de Gemeente Utrecht en de Provincie Utrecht	http://www.fortvandedemocratie.nl/
Diversiteit	KRO 'Puberuil'	Voorlichting	alle niveaus	Leerlingen VO	De Puberuil afleveringen gaan letterlijk over het 'in iemands schoenen staan'. Pubers ruilen van leven voor een week en leggen hun ervaringen vast op camera. Binnen Puberuil komen er afleveringen voor van de ruil tussen een puber uit een derde wereldland en een westers land. Er zijn ook afleveringen over pubers met een handicap, transgender kinderen, geadopteerde kinderen, etc.	Ja	kosteloos	KRO	http://puberuil.kro.nl/
Diversiteit, discriminatie, vooroordelen	Dutchkids	Spel	VMBO	Leerlingen VO	Dutchkids is een interactieve website waarbij de ervaringen van zeven verschillende jongeren kunnen worden bekeken. De leerlingen kunnen op verschillende locaties klikken, school, restaurant, sportzaal, etc. Op basis van de gesprekken tussen de fictieve personen worden vragen gesteld en uitleg gegeven.	Ja	kosteloos	Art. 1	http://www.dutchkids.nl/index.html
Geschiedenis	Het Klokhuis	Voorlichting	alle niveaus	Alle leerlingen (onderbouw)	Het klokhuis is bij velen bekend als programma die informatieve filmpjes maakt over (bijvoorbeeld) bier maken, hoe snel het licht gaat of het milieu. Het klokhuis maakt niet alleen maar informatieve filmpjes over het milieu, maar ook over burgerschap en mensenrechten. Zij hebben 'vensterlessen'. Hierbij wordt er eerst een klokhuisaflevering of 'vensterplaat' (poster) gekeken, daarna wordt er een les over gegeven en opdrachten over gemaakt.	Ja	kosteloos	Omroep NTR	http://entoen.nu/vo-docent
Grondrechten	Free2Choose	Lespakket	alle niveaus	Leerlingen VO	Free 2 Choose is een lespakket dat erop is gericht om leerlingen uit twee grondrechten te laten kiezen en te beargumenteren waarom. Het heeft een CD programma en is een goed middel om leerlingen te confronteren met de verschillende kanten die een situatie kan bevatten. Het zet de leerlingen tot nadenken waarom bepaalde keuzes beter zijn dan anderen.	Ja	€ 5	Anne Frank Stichting (AFS)	http://www.annefrank.org/nl/Educatie/Docentenportal/Producten-en-trainingen/Lespakket-Free2choose/Trainingen/
Kinderrechten	Mensjesrechten	Lespakket	alle niveaus	Leerlingen VO	Het lespakket bestaat uit tien minidocumentaires, waarin een verhaal wordt verteld. Aande hand hiervan beantwoorden de leerlingen een aantal vragen, in de werkboekjes. De gebeurtenissen in de documentaires zijn ook stof om een debat of discussie te beginnen in de klas. dit is geheel aan de docent.	Ja, op bestelling	kosteloos	Amnesty International	http://opschool.amnesty.nl/lesmateriaal/mensjesrechten
Kinderrechten	Mensenrechtenpaspoortjes	Brochure	alle niveaus	Leerlingen VO	Geen lespakket, maar een informatieboekje in de vorm van een mensenrechtenpaspoort. In het paspoort staan de dertig artikelen van het UVRM kort beschreven. Het bevat twee korte quizzes om leerlingen te laten nadenken over mensenrechten.	Ja, op bestelling	kosteloos	Amnesty International	http://opschool.amnesty.nl/mensenrechtenpaspoortjes
Kinderrechten	Kinderrechtencollectief	Lespakket	Onderbouw	Leerlingen VO	Een brochure, een kaartspel, een folder, quiz, de 'leeftijdsladder' en een startpakket (is een lespakket met al het voorgaande inbegrepen)	Ja	€0 tot 22,50 (kunnen nog verzendkosten bij komen)	Defence for Children	http://www.kinderrechten.nl/p/13/75/ms6-40/voor-docenten
Kinderrechten	Kinderrechtenreis	Lespakket	Onderbouw	Leerlingen VO	Dit lespakket bestaat uit twee lessen: WereldReis en TijdReis. Tijdens wereldreis raken de leerlingen bekend met tien recht van kinderen uit andere landen. Bij de tijdreis raken de leerlingen bekend met tien rechten verdeeld over de eeuwen in Nederland en wanneer deze rechten ontstaan zijn. Het pakket is geschikt voor 32 leerlingen, VMBO GL en T (brugklas) of groep 7/8 van de basisschool.	Ja, op bestelling	kosteloos	Amnesty International	http://opschool.amnesty.nl/lesmateriaal/kinderrechtenreis
Kinderrechten	Met recht spelen + Kinderrechtenkaartspel	Lespakket	alle niveaus	Leerlingen VO	Lespakket met het doel kinderen bekend te maken met hun rechten. Het spel bevat drie verschillende elementen, neppe/echte kaarten, een spel en een brochure. Al deze elementen zijn in te zetten om een les over mensenrechten vorm te geven.	Ja	€ 17,50	Defence for children	http://www.defenceforchildren.nl/p/152/3341/mo233-m80/met-recht-spelen-en-het-kinderrechtenkaartspel

Kinderrechten	Learning Circles	Lespakket	alle niveaus	alle leerlingen	Dit project is erop gericht kinderen over de wereld bewust te maken van hun rechten. Een learning circle is een tijdelijke wereldwijde klas waarin leerlingen en docenten van alle onderwijssoorten in binnen- en buitenland samenwerken en samen leren. Door ervaringen en kennis uit te wisselen via een wiki, ontwikkelen ze inzicht in elkaars leefomgeving. Werken in een Learning Circle betekent voor een school bezig zijn met vakinhoud, coöperatieve leervormen, wereldburgerschap en 21st century skills tegelijk.	Ja (inschrijving voor learning circle mensenrechten start weer in februari 2016)	€300 per deelnemende groep	Global Teenager Project i.s.m. Lot's Foundation en ICT&E	www.learningcircles.nl
LHBT	GayStraight alliance	Voorlichting	alle niveaus	Leerlingen VO	De GayStraight alliance is een initiatief dat (of een campagne die) jongeren zelf kunnen nemen wanneer zij vinden dat er niet genoeg aandacht op hun school is voor LHBT rechten en de school onveilig is voor LHBT'ers. Zij kunnen dan een GSA starten waarbij ze de hele school voorlichten.	Ja	kosteloos	COC	http://www.gaystraightalliance.nl/
LHBT	Expres Zo	Nieuwsportal	alle niveaus	Leerlingen VO	Een website gecreeërd door LHBT-jongeren. Bevat ook het huidige nieuws wat betreft LHBT rechten en gebeurtenissen. Expreszo heeft ook een tijdschriftuitgave, een forum, een nieuwssector, etc.	Ja	kosteloos	COC	http://www.expreszo.nl/categorie/nieuws/
LHBT	Homogeschiedenis	Nieuwsportal	alle niveaus	Leerlingen VO	Een website waarop jongeren en volwassenen verschillende feiten kunnen lezen over homoseksualiteit. Voorbeelden hiervan is een factsheet over homoseksualiteit in Rome, homoseksualiteit in de natuur of een kaart waarop staat aangegeven waar homoseksualiteit strafbaar is en welke straffen hierop gelden. Bij sommige factsheets zijn ook documentaires of korte filmpjes beschikbaar	Ja	kosteloos	COC	http://www.homogeschiedenis.nl/
LHBT	Voorlichting in de klas	Voorlichting	alle niveaus	Leerlingen VO	Voorlichtingen door de organisatie 'voorlichting in de klas'. Een aantal vrijwilligers van het COC komen in de klas praten over een controversieel onderwerp (bijvoorbeeld homoseksualiteit) en vragen de leerlingen om hun mening te geven hierover (om zo een discussie gaande te krijgen).	Ja	kosteloos	COC	http://www.voorlichtingindeklas.nl/index.php/over-voorlichting-de-klas/
Rechtspraak	Bezoek een rechtbank of gerechtshof	Presentatie	alle niveaus	Leerlingen VO	Dit is vanzelfsprekend een bezoek aan een rechtbank of gerechtshof. De brochure Terecht! of het lespakket vmbo is een goede voorbereiding hierop. Tijdens het bezoek wordt er ook een zitting van de politierechter bijgewoond.	Ja	kosteloos, kan ook worden gecombineerd met een gratis gastles over democratie en rechtspraak via ProDemos.	De Rechtspraak (samenwerking van gerechtshoven, rechtbanken, e.a.)	http://www.rechtspraak.nl/Recht-In-Nederland/Lesmateriaal/Pages/Bezoek- een-rechtbank-of-gerechtshof.aspx
Rechtspraak	Recht voor jou	Website	alle niveaus	Leerlingen VO	Een interactieve website met uitleg over de Nederlandse Rechtspraak, democratie en de totstandkoming van wetten. Docenten krijgen hierbij ook een docentenhandleiding om de discussie in de klas te begeleiden.	Ja	kosteloos	De Rechtspraak (samenwerking van gerechtshoven, rechtbanken, e.a.)	http://www.rechtvoorjou.nl/
Rechtspraak	Terecht!	Brochure	alle niveaus	Leerlingen VO	Een brochure ter voorbereiding van een bezoek aan de rechtbank of gerechtshof. Hierbij is ook een docentenhandleiding beschikbaar, welke opdrachten en suggestieonderwerpen voor discussie bevat.	Ja	kosteloos	De Rechtspraak (samenwerking van gerechtshoven, rechtbanken, e.a.)	http://www.rechtspraak.nl/Recht-In-Nederland/Lesmateriaal/Pages/Terecht!-(havo-vwo).aspx
Rechtspraak	Lespakket VMBO de Rechtspraak	Lespakket	(V)MBO	Leerlingen VO	Het lespakket voor vmbo bevat vier thema's; 'scheiding der machten', 'rechtsgebieden', 'rechter' en 'uitspraak en de strafzaak'. Het pakket bestaat uit Het lespakket bevat 4 educatieve spellen (memorie, kwartet, rollenspel en quiz), een aantal webtaakkaarten over de 4 thema's, discussiekaarten met diverse stellingen en een toga voor de rechter in het rollenspel. Bij dit lespakket is ook een docentenhandleiding beschikbaar.	Ja	kosteloos	De Rechtspraak (samenwerking van gerechtshoven, rechtbanken, e.a.)	http://www.rechtspraak.nl/Recht-In-Nederland/Lesmateriaal/Pages/Lespakket- vmbo.aspx
Slavernij / mensenrechten	Slavernij en jij	Lespakket	alle niveaus	Leerlingen VO	Een interactieve website waarop de bezoeker onmisbare basiskennis over dit deel van de Nederlandse geschiedenis treft. Een groot aantal wetenschappers en deskundige auteurs schreef eraan mee.	Ja	kosteloos	NinSee	http://www.slavernijenjij.nl/
Tweede Wereldoorlog, antisemitisme, democratie	Oorlog en Vrede	Lesmateriaal	alle niveaus	alle leerlingen	Databank van lesmateriaal over de tweede wereld oorlog, antisemitisme, democratie, burgerschap en alle onderwerpen die daarmee te maken hebben. Er is te selecteren op prijs, populariteit, aantal lessen en wanneer het lesmateriaal is uitgegeven.	Ja	Verschilt van €0 tot €12,95	Nationaal Comité 4 en 5 mei	http://lesmateriaaloorlogenvrede.nl/
Tweede wereldoorlog, antisemitisme, Jodenvervolg	Het leven van Anne Frank - de grafische biografie	DVD	alle niveaus	Leerlingen VO	In het leven Anne Frank - de grafische biografie van het leven van Anne Frank, de dagboeken en de openstelling van het Anne Frank huis worden onder andere weergegeven.	Ja	€ 17,95	Anne Frank Stichting (AFS)	Klik hier om de DVD te bestellen
Veiligheid op school	It's up to you	Spel/Lespakket	alle niveaus	Leerlingen VO	It's up to you begint als interactieve film. Kijkers bepalen zelf de keuzes van de hoofdpersoon (het fungeert dus als een soort spel) en creëren daardoor hun eigen verhaal, waarna ze ook direct de gevolgen van hun acties ervaren. De persoonlijke ervaringen kunnen inspiratie zijn voor een klassendiscussie. It's up to you is bedoeld als interventie tegen cyberpesten op scholen en is erkend door de erkenningscommissie Jeugdinterventies van het NJI/RIVM.	Ja	kosteloos	Stichting Reactif	http://itsuptoyou.nu/
Veiligheid op school	Kikid	Voorlichting/Theater	VMBO	Leerlingen VO	Kikid wil elk kind het gevoel geven dat ze precies goed zijn zoals ze zijn. De theatervoorlichtingsprojecten worden altijd uitgevoerd door jongeren zelf, de peer-educators. De thema's van Kikid zijn onder andere alcohol en drugs, relaties en seksualiteit, geld en schulden, social media, groepsdruk en (cyber)pesten	Ja	€950, dit kan voordeliger maar dat hangt af van het pakket dat wordt gekozen. De aangepaste prijs is dus op aanvraag.	Stichting Kikid	http://www.kikid.nl/aanbod/
Vluchtelingen	Meer dan een nummer	Lespakket	alle niveaus	Leerlingen VO	Interactief spel over migratie en asiel, drukbaar in twintig verschillende (Europese) talen. Bedoeld om leerlingen na te laten denken over mensenrechten en migratie.	Ja	kosteloos	UNHCR	Klik hier om het pakket te bestellen
Vluchtelingen	Passages	Lespakket / Spel	alle niveaus	Leerlingen VO	Een simulatiespel (te downloaden op de site), bedoeld om leerlingen bewust te maken van de leefsituatie van vluchtelingen.	Ja, te downloaden	kosteloos	UNHCR	http://www.unhcr.nl/unhcr-in-nederland/publicaties/lespakket.html

Vluchtelingen	Mijn toekomstdromen	Presentatie	alle niveaus	Leerlingen VO	Mijn toekomstdromen' is een boek met tekeningen van kindervluchtelingen uit Congo die zijn gevraagd om hun toekomst te tekenen. Het is de bedoeling dat de leerlingen praten over wat ze in de tekeningen zien en deze linken aan mensenrechten.	Ja, te downloaden	kosteloos	UNHCR	http://www.unhcr.be/fileadmin/user_upload/pdf_documents/UNHCR-Children_Drawing_Book-screen.pdf#_ga=1.236131009.1711242570.1426584560
Vluchtelingen	Codename Future	Lespakket	alle niveaus	Leerlingen VO	In twee digitale lessen leren middelbare scholieren waarom mensen vluchten, wat het belang is van veiligheid en wat VluchtelingenWerk Nederland doet. Daarnaast zijn er verschillende 'verwerkingsopdrachten' waarbij de leerlingen zelf aan de slag gaan met de inhoud van de lessen.	Ja	kosteloos	Vluchtelingenwerk NL	http://www.vluchtelingenwerk.nl/wat-wij-doen/educatie , http://codenamefuture.nl/vluchtelingenwerk/
Vluchtelingen	Vluchten doe je niet zo maar	Lespakket	alle niveaus	Leerlingen VO	Het lespakket 'Vluchten doe je niet zo maar' bestaat uit een dvd met een basisles en twee optionele extra lesopdrachten. De drie programma's duren elk een lesuur en zijn flexibel te gebruiken. Iedere les begint met een korte film en bevat opdrachten en onderwerpen voor discussie.	Ja	kosteloos	Vluchtelingenwerk NL	https://www.vluchtelingenwerk.nl/nog-geen-webshop-toch-bestellen
Vluchtelingen	Humanity House	Presentatie	HAVO/VWO	Leerlingen VO (Bovenbouw)	Een reis door het Humanity House laat je ervaren hoe het is om te moeten overleven in een gebied waar een conflict heerst of een ramp heeft plaatsgevonden. Een bezoek aan het interactieve museum wordt gekoppeld aan een presentatie.	Ja	vanaf 95€ voor een groep van 30 leerlingen.	Humanity House	http://www.humanityhouse.org/educatie/
Vluchtelingen	Theater aan Z	Theater	alle niveaus	Leerlingen VO	Theater aan Z is een theater die themavoorstellingen geeft. Deze zijn gericht op mensenrechten of speciale thema's zoals discriminatie, transgenders, homoseksualiteit. Na de voorstelling wordt door middel van een klassendiscussie de voorstelling besproken. Doordat leerlingen een concreet voorbeeld krijgen tijdens de voorstelling(en), krijgen ze een beter beeld van wat discriminatie nou precies betekent voor de andere persoon (bijv.). Er zijn verschillende voorstellingen voor docenten, ouders, havo/vwo-leerlingen of mbo-leerlingen. De prijs is inclusief de lesbrieven.	Ja	€1095 voor de eerste voorstellingen, daarna verschildt het per voorstelling. Er kunnen max. drie voorstellingen per dag worden geboekt.	Theater AanZ	http://www.theater-aanz.nl/voorstellingen/
Vluchtelingen	Posters UNHCR	Lespakket	Onderbouw	Leerlingen VO	Posters met verschillende afbeeldingen en uitspraken van personen. Deze kunnen worden gebruikt als onderwerp van een les of om een discussie gaande te krijgen.	Ja, op bestelling	kosteloos	UNHCR	http://www.unhcr.be/nl/activiteiten/educatief/pour-les-professeurs.html
Vluchtelingen	Fort Europa	Spel	alle niveaus	Alle leerlingen	Een bordspel waarbij men in de huid van een vluchteling kruipt en allerlei beslissingen moeten worden genomen. Indien dit spel wordt besteld, wordt het spel verder uitgelegd en begeleid door een vrijwilliger. Het spel dient te worden besteld bij een regionale stichting.	Ja	kosteloos	Vluchtelingenwerk NL	http://www.vluchtelingenwerk.nl/wat-wij-doen/educatie
Vrijheid	Website Discussiëren Kun Je Leren	Lespakket/gastles	alle niveaus	Leerlingen PO (onderbouw)	Wie zich aan de spelregels voor discussiëren houdt, merkt dat een verschil van mening juist leuk kan zijn en dat elk onderwerp bespreekbaar is. DKJL werkt aan de referentieniveaus mondelinge taalvaardigheid (SLO) en past in het huidige curriculum. De lessen spelen in op de actualiteit en kunnen door de docent zelf worden verzorgd of door speciaal door DKJL opgeleide docenten. Er zijn verschillende manieren om met DKJL te werken, voor jongeren zijn er masterclasses, is er een lespakket en een debatbattle.	Ja	Masterclass: €150, lespakket €52, debatbattle is afhankelijk van de wensen.	Stichting Discussiëren Kun Je Leren	http://www.discussierenkunjeleeren.nl/
WO II	De ontdekking	Stripboek	VMBO	Leerlingen VO	Stripboek over de Tweede Wereldoorlog	Ja	€ 37 tot € 90 (pakketprijs), stripboek €7,50	AFS en Hollandsche Schouwburg	http://www.annefrank.org/nl/Winkel/Le-smateriaal/Stripboek-De-Ontdekking--/
WO II	De zoektocht	Stripboek	VMBO	Leerlingen VO	Stripboek met verhaal over de Jodenvervolgning tijdens de Tweede Wereldoorlog	Ja	€ 37 tot € 90 (pakketprijs), stripboek €7,50	AFS en Hollandsche Schouwburg	http://www.annefrank.org/nl/Winkel/Le-smateriaal/Stripboek-De-Zoektocht--/
WO II, antisemitisme	Vijftig vragen over antisemitisme	Boek	alle niveaus	Leerlingen VO	Vijftig vragen over antisemitisme is een boek over de Frequently Asked Questions over antisemitisme. Dit kan eventueel worden gebruikt in de les om dit onderwerp te behandelen.	Ja	€ 29,90	AFS en Boom Uitgevers	x